

SZERKESZTŐI IRODA:

Salmagyar utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények eszméendők.

AZ "ELLENZÉK" ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Videkre postán, vagy helyben házhoz hordva:
 16 frt. Negyedévre . . . 4 frt.
 8 frt. Egy hónapra helyben . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnep napokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkúp utca 88. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy □ centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvevényben résztulnak. Bélyegilleték minden hirdetés után 50 kr.

Nyitlitéri szilkkok

garmond sora után 20 kr. ártandó.

Wekerle mesterkedése.

A számok általában olyan termékek, hogy bármilyen mesterséges csoportosítást megtehetnek.

Tisza, mint híres taktikus, éveken át egyebet sem csinált, mint azt a mesterkedést: miként lehet a számok elvákítani az országot, még pedig olyan formán, hogy a közvélemény meg lássa és el is higgye az ő pénzügyi politikájának pozitív sikereit.

Amde a numerusok a zárszámadások eredményében sehogys egyeztek össze a preliminarával.

A valóságos eredmény minden év utólagján meghazudtolta a Tisza által az év elején mesterségesen felkeltett reményeket.

Tisza elvégre is belefáradt abba a mesterségbe, a mely sehogys sem úgy állt ki, a mint ő biztatta a nemzetet arról-érve.

Átadta tehát a pénzügyi tárczát Wekerle Sándornak, a ki modern politikus — a mint az eredmény mutatja — csakugyan jobban ért a mesterséghez, mint Tisza Kálmán.

Kedden terjesztette elő első ízben az általa szerkesztett költségvetési javaslatot.

A reménybeli siker szinte káprázatos.

Ugyan ki is hinné el Magyarországon, hogy a Tisza kabinet olyan költségvetési javaslattal hozakodhassék elő, a melyben a boldog emléktől deficit immár nem milliók képében jelent meg, hanem poton négyszáz ezer forintokban szerénykedik.

Valami csodának kelle történnie, vagy olyan finánczkapacitás Wekerle Sándor, a ki csak úgy a kabátja ujjából rázogatta ki a deficitest milliókat és egy ugrással elővarázsolja a rég várt: pénzügyi egyensúlyt.

Hallva a 400 ezer forintos deficitet, szinte hajlandók vagyunk nem is valamely komoly pénzügyi műveltségű számláló, mint inkább valami egyensúlyozási erőművészkedést látni Wekerle Sándor budget javaslatában.

Mert — komolyan szólva — nem kicsi dolog az, a mint Wekerle az ország szemelattára kedden megcselekedett.

Mi, a kik ebben az országban a zárszámadások eredményében csak legutóbb is 24 millió forint deficitet látnak kimutatva, holott a budgetjavaslatban a lejárt év elején csak 6 és fél millióra voltunk előkészítve — most egyszerre a milliók helyén poton 400 ezer frtot kapunk ígérten — hát önkénytelenül is arra a gondolatra jövünk, hogy melyik képzetesebb és ügyesebb csoportosítója a számoknak: Tisza Kálmán, vagy Wekerle Sándor.

És úgy látjuk, hogy Wekerle geometriaiabb fináncztalentum, mint Tisza — egyelőre.

Mert hátra van a zárszámadás, a pénzügyi politikának ez a kénytelen próbaköve. Ha ez a zárszámadás azt fogja kimutatni, hogy az év végén tényleg csakugyan 400 ezer forint deficit lesz, a mennyi most láttatik — akkor Wekerle csakugyan nagy dolgot művelt.

Megcselekedte az első évben egyenlőre, amit Tisza Kálmán és pénzügyminiszterei 15 éven át nem voltak képesek kivinni: leolvasztotta a deficitet néhány száz ezer frtra, a papírosan.

Már most csak az a kérdés: realitáson van-e felépítve Wekerle budget javaslat: avagy bolondabb számolattal van összeállítva mint Tisza előző hasonnemű tervezetei.

Hogy csak egyet említsünk fel a javaslat realitáskének kimutatására, az hozzuk, hogy az állambevételről az előző év elején többek között olyan 10 millió forint bonum, a mely államjuttatás eladásából fog bevétenni.

Nó hát ez olyan bevétel, a mely éppen nem szaporítja az állam jövedelmét, mert vagy egészben vesztéses

— a törzsvagyont értéktétektve, vagy egészben jövedelem, ha nem reflektálunk arra, hogy ennyivel apad az államvagyon értékállománya.

Tehát már csak ez egy tételt véve — a deficit tulajdonképpen nem a kimutatott 400 ezer forint, hanem valószínűleg 5 millió 400 ezer forintot tesz mert öt millió forintnyi szükséglet olyan jövedelemmel fog fedeztetni, a mely csak úgy szerezhető be, ha ugyanannyi érték az államvagyonból elidegenítették.

Wekerle javaslata tehát már a preliminarában sem bir elfogadható realitással alappal, s a nemzet még most is ott áll, a hol eddig állott: lát maga előtt deficitként 400 ezer frtot előirányozva és látni fog az évi zárszámadások betérjesztésekor 15—20 millió forint valóságos hiánylatot.

Hanem azért Wekerlét a priori nagyszabású finánczpolitikuskának hirdetik urbi et orbi, dacára annak, hogy az ő budget javaslatát és pénzügyi politikáját még a zárszámadások eredménye nem próbálta ki.

Mi is készségesen elismerjük, hogy az általa betérjesztett javaslat kedvezőbb színben tünteti elő pénzügyi helyzetünket, mint a hasonnemű előző javaslatok a Tisza kormányának. Amde a míg az ő pénzügyi operációinak realitását a pozitív eredményekkel dokumentálva nem látjuk, addig nem nyilatkozhatunk sem elítélőleg, sem méltánylólag az ő gyakorlati politikájáról.

Itéletünket tehát a zárszámadási adatok előterjesztéseig fel kell függesztenünk.

Majd ha akkor is csak 400 ezer frt deficit lesz kimutatva — akkor nem fogunk késni utólagosan kiszolgáltatni az akkor már kérdemelt dícsératot.

Addig azonban Wekerlét sem láthatunk egyebet a számadatok ügyes csoportosításánál — ez pedig még mindig nem az a pénzügyi politika, a melynek segítségével az ország a deficitet nyugtatól megszabadítható lenne.

Politikai hírek.

Expozé a t. Házban. A képviselőház keddi ülésén terjesztette elő Wekerle Sándor a Tisza-kabinet legújabb pénzügyminisztere első költségvetési javaslatát. A miniszter anynyiban meglepte a házat, hogy csak négyszáz ezer frtnyi deficitet mutatott ki, holott beavatott kormánykörök is előzetesen 3—4 milliót emlegettek. A miniszter beszéde sok helyütt még az ellenzéki pártok helyeslésével is találkozott, a kormánypárt meg valóságos ültetleg fogadta. Majd megváltik ez év végén, hogy a valóságos és az előirányzott deficit közt mennyi különbség lesz.

A pénzügyi bizottságból. (Budapest okt. 15.) A képviselőház pénzügyi bizottsága Wekerle Sándor előirányzatát megtagadta, melyben a kormány tagjai is teljes számmal jelentek meg. Általános helyesléssel találkozott az elnök azon óhajta, hogy kijavítsa, miként a bizottság minél előbb letárgyalja az 1890-diki állami költségvetési előirányzatot. Határozatba ment, hogy az u. n. kisebb tárczákkal már szombatn megkezdje a bizottság az előirányzat tárgyalását. Megválasztattak előadók: a költségvetés általános részére a pénzügyi tárczára: Hegedűs Sándor, a kisebb tárczákra a földmívelési tárczára Dániel Ernő, a honvédelmi tárczára ifj. gróf Andrássy Gyula, a belügyre Gajári Ödön, a kereskedelmi tárczára Darányi Ignác, a közoktatásra Országh Sándor, az igazságügyre Busch Péter.

Az 1888. évi zárszámadások, melyeket Tisza Kálmán miniszterelnök kedden terjesztett a törvényhozás elé, a következő végösszegeket tüntetik fel: a tényleges pénzügyi eredmény a költségvetésből származó bevételek után: Összes bevétele 337,939,345 forint. Összes kiadás 362,043,337 frt. Hiány 24,103,992 frt. (Pedig csak 7 millió volt előirányozva.)

Az expoze és a törze. Az 1890-diki költségvetési előirányzat, melynek lényegesebb számadatai kedden délelőtti folyamán jutottak a tisztelettel tudomására, igen kedvező hatást gyakorolt az értéktétele. Ép ily kedvező hatással volt a bécsi börzére is, a hol Budapest számára vásároltak magyar járadékokat. A budapesti spekuláció különösen a magyar járadékokat karolta föl élén-

ken. Magyar aranyjáradék 100 frton indult és emelkedett 100.20 frtig, dálnban zárult 100.10 pénz, 100.40 áru; az esti börzén pedig 100.47 és fél — 100.80-on zárult. A magyar papírjáradék nagy tételekben vásároltatott emelkedő árfolyamon; indult 95.47 és fél frton, emelkedett 96.05-ig és dálnban zárult 95.80-on, az esti börzén pedig 95.67 és fél frton. A szilárd irányzat a többi értékpapírokra is átszármazott.

A czár nem békül. A »Times« párisi tudósítója azt írja, hogy Ferdinánd fejedelem utja Bécs szűfűgésben állt a czár berlini látogatásával. Bismarck hercegnek ugyanis az volt a szándéka, hogy kibékülést kísértessen meg a czár s a bolgár fejedelem közt s azért hívtatta az utóbbit Münchenbe, hogy a siker esetén Berlinbe szállítsa. De a czár hajthatlan maradt. (Es Ferdinánd? Ő meg elment lényegesebbre. Es ez nem is volt utolsó tromf, melyet a czárral szemben kijátszott.)

Szilárdul a béke. Legalább erre enged következtetni a »Kölnische Zeitung« egy cikkének következő részlete:

A czári látogatás politikai jelentőségének súlypontja a két uralkodónak gyakori, háborítatlan beszélgetésében s a czár és a birodalmi kancellár hosszas értekezésében keresendő. Ez utóbbról még nem tudni semmi hítelesek; de az bizonyos, hogy a czár Bismarck előterjesztését nagyon szívesen fogadta és az értekezés nagy meglepetést keltett. Ha még azt is tekintetbe vessük, hogy Vilmos császár a czár elutazása után falóraig időzött a birodalmi kancellárnál, kétségtelenül azért, hogy a kancellárral a látogatás politikai eredményéről beszélgesse s hogy a világ előtt újabb bizonyosságot adjon a bizalomnak, mely őt legfőbb tanácsadóhoz fűti, úgy be kell vallani, hogy a látogatás megzsalárdíthatja azt a reményt, hogy a békekötések fontartása és megerősítése szempontjából nem volt hiába való.

Kik csinálják a békét? Érdekes politikai csemegét talál fel a párisi »Intransigent« című újság abból az alkalomból, hogy Ferdinánd bolgár fejedelem és Milán ex király egy időben tartózkodnak Párisban. A nevezett újság így elmélkedik: »Valószínű az, hogy így elmélkedik: »Valószínű az, hogy Koberg herceg a kiállítást jött megnézni. Azért jött Párisba, hogy találkozzék Milán királlyal, a ki néhány nap óta legszigorúbb inkognitóban itt tartózkodik. Aztán a bolgár fejedelem s a szerb király nem is pusztán rokonszevny folyán, vagy időzések váltása végett jönnek össze. Köztük a balkánfélszigeti politika képezi a megbeszélés tárgyát. De hogy milyen tervük van s hogy miben állapodnak meg — azt nem tudni. Csak egy bizonyos: hogy nem a világ-béke megzsalárdításán fáradoznak. Tegy, hogy a berlini találkozás eme paródiájának komolyabb következményei lehetnek, mint a czár és a német császár találkozásának. A bolgár és szerb fejedelem s a visszavonult szerb király igen ambiciózus emberek, a kik nem haboznak négy fölöl felgyújtani Európát, ha az hasznukra lehet.« (Es ha tudnák.)

Az 1890. évi állami költségvetés.

Budapest, október 15.

Wekerle Sándor dr. pénzügyminiszter ma terjesztette a képviselőház elé az 1890. évi állami költségvetési előirányzatot.

Az 1890. évi költségvetés mérlege következőleg alakul: Rendes kiadások 330,824,256 frt, vagyis 167,332 fttal több, mint az előző évben, a mikor 330,656,924 frt volt. Átmeneti kiadások 6,399,461 frt, vagyis 2,161,218 fttal több, mint az előző évben, a mikor 4,238,243 frt volt. Bernázások 12,225,333 frt, vagyis 1,013,487 fttal kevesebb, mint az előző évben, a mikor 13,238,870 frt volt. Rendkívüli költségvetési kiadások 6,214,546 frt, vagyis 2,455,699 fttal kevesebb, mint az előző évben, a mikor 8,670,245 frt volt. Összes kiadás: 355,663,646 frt, vagyis 1,440,636 fttal kevesebb, mint az előző évben, a mikor 356,804,282 frt volt. Rendes bevételek 348,134,920 frt, vagyis 4,278,784 fttal több, mint az előző évben, a mikor 343,855,136 frt volt. Átmeneti bevételek 7,124,327 frt, vagyis 317,339 fttal több, mint az előző évben, a mikor 6,806,988 frt volt. Összes bevételek: 355,259,247 forint, vagyis 4,596,123 fttal több, mint az előző évben, a mikor 350,663,124 frt volt. E szerint tehát a deficit 404,399 frt.

Az 1890. évi hiány mellett a rendes kezelés mérlege a következő: Rendes kiadás 330,824,256 frt, rendes bevételek 348,134,920 frt. A fölösleg tehát 16,310, 664 frt.

E fölösleg az által lesz elérhető, hogy a konverzió teljes keresztülvitele egyrészt 7,561,422 frtnyi megtakarítást eredményez, másrészt pedig a kamatbiztosítást élvezett vrsutak átvétele folytán elváltat adósságoknál 7,709,119 fttal apad a kiadás. A regálváltás által szükségessé vált újabb adóssági szükségletet 9,900,000 frtnyi összegben meghaladja a 12,500,000 fttal előirányzott italmérési jövedék.

Az előirányzat egyes tételei sommáza a következők: Rendes kiadások: Királyi udvartartás 4,650,000 frt. Kabineti iroda 74,978 frt. Országgyűlés 1,236,802 frt. Községi kiadások 23,297,673 frt. Központi nyugdíjak 6,316,227 frt, állami adósságok 120,018,588 frt. Kamatbiztosítást élvezett vasutak átvétele folytán elváltat adósságok 6,990,712 frt, vasuti kamatbiztosítási előlegek 4,596,911 frt. Horvát-Szlavon-dalmát belbiztosítási szükséglete 6,023,590 frt, állami számvéviszék 110,100 frt. Miniszterelnökség 335,430 frt, ő felsége személye körüli miniszterium 54,212 frt, horvát-szlavon-dalmát miniszterium 36,080 frt, belügyminiszterium 11,694,434 forint, pénzügyminiszterium 57,246,567 frt, kereskedelem 45,609,595 forint, földmívelési miniszterium 12,428,341 frt, vallás- és közoktatásügyi miniszterium 6,971,260 frt, igazságügyi miniszterium 12,324,139 frt, honvédelmi miniszterium 10,712,585 frt.

Átmeneti kiadások. Miniszterelnökség 3440 frt, ő felsége személye körüli miniszterium 10,506 frt, belügyminiszterium 64,393 frt, pénzügyminiszterium 1,442,351 frt, kereskedelem miniszterium 357,800 frt, földmívelési miniszterium 140,000 frt, vallás- és közoktatásügyi miniszterium 67,711 frt, honvédelmi miniszterium 4,353,760 frt (több 2,133,891 frt.)

Beruházások. Állandó országház építésre 850,000 forint, belügyminiszterium 30,181 forint, pénzügyminiszterium 1,332,130 forint, kereskedelem miniszterium 6,533,410 frt, földmívelési miniszterium 2,787,363 frt, vallás- és közoktatásügyi miniszterium 567,299 frt, igazságügyi miniszterium 125,000 frt. Rendkívüli közoktatási kiadások 6,214,546 frt.

Rendes bevételek: Állami adósságok 4,349,139 frt, állami számvéviszék 1895 frt, ő felsége személye körüli miniszterium 250 frt, belügyminiszterium 1,059,547 frt, pénzügyminiszterium 266,021,133 frt, kereskedelemügyi miniszterium 62,527,685 frt, földmívelési miniszterium 12,282,554 frt, vallás- és közoktatásügyi miniszterium 852,409 frt, igazságügyi miniszterium 769,117 frt, honvédelmi miniszterium 271,241 frt.

Átmeneti bevételek: Belügyminiszterium 2988 frt, pénzügyminiszterium 6,596,472 forint, földmívelési miniszterium 41,000 frt, vallás- és közoktatásügyi miniszterium 433,867 forint.

Wekerle expozeja.

A Tisza-kabinet új pénzügyminisztere a képviselőház keddi ülésén terjesztette elő az első költségvetési javaslatát hosszabb beszéd kíséretében, melyet rövid kivonatban az alábbiakban ismeretfűnk:

Bizonyították kívánja nyújtani, hogy az előterjesztett költségvetésnek egy kiadási, mint bevételei tételei lehetőleg realiták. A szoros értelemben vett pénzügyi politikan kívül figyelembe kell venni az attól el nem választható közgazdasági politikát és azon a ny feladatokat is, melyek a nemzeti haladás és kultura érdekében végzendők, mert csak így lehet felállítani a mérleget, hogy pénzügyi erőnk arányban áll-e anyagi igényeikkel, melyek a feladatok megoldásának feltételülnek. (Helyeslés a jobboldalon.) A költségvetés szokott külső formáját megtartotta, hogy így könnyebb legyen az összehasonlítás az előző évekkel.

A költségvetés berendezése alaki tekintetben változatlan csak annyiban mutat, hogy az 1889. évi XVIII. t.-cz határozatmódoainak megfelelőleg a közlekedési ügyeken kívül a korábban fennállott földmívelés, ipar és kereskedelem miniszterium ügyköréhez tartozó ipari és kereskedelmi ügyek az új kereskedelem miniszteriumnak ügykörébe s viszont a földmívelési és erdészeti, valamint állattenyésztési, állategészségügyi ügyek s a korábban fennállott közmunka- és közlekedésügyi miniszterium ügyköréből a vízszabályozási ügyek az új földmívelési miniszterium hatáskörébe utaltattak.

Ugyancsak az idézett 1889. évi XVIII. t.-cz határozatmódoinak szabatosabb fogantatásaképp a földmívelési miniszterium hatáskörébe utaltattak a pénzügyi tárcza köréből a telepítési ügyek s mindazon állami birtokok, melyek mint telepítési célokra fentartottak eladás tárgyát nem képezik, nemkülönben az állami erdészettel szorosabban összefüggő Herkules-fürdőnek kezelése, viszont pedig a földmívelési tárcza ügyköréből a pénzügyi tárcza ügykörébe a bányászattal szorosabban összefüggő bányá-kapitányások.

A rendes kiadások előirányzata 330,824,000 frt, vagyis 167,000 fttal több mint 1889-ben. Kivéve a miniszterelnöki, ő felsége személye körüli és horvát-szlavon-dalmát miniszteri tárczát, valamennyi tárczánál jelentékeny több kiadás fordul elő. Így a belügyi tárczánál 169 ezer forinttal, a pénzügyi tárczánál hatszázszázötvenháromezer forinttal, a kereskedelmi tárczánál 1,920,000 fttal, az igazságügyi tárczánál 228 ezer fttal, a vallás- és közoktatásügyi tárczánál 263 ezer fttal emelkednek a kiadási tételek. Ezen kiadási tételek azonban mellőzhetlenek az ország gazdasági és kulturális fejlődése érdekében. Végül 2 millió 338 ezer fttal növekszik az állami adósságok rendes szükséglete.

De a költségvetés tulajdonképpen a mellett tanusítják, hogy valamint a folyó évben nem élünk hitelművelettel az állami szükségletek cziménél, úgy a legközelebbi évben sem szándékozik azzal élni, a mennyiben azon összegnek fedezetéről, a melyek erejéig papír és aranyjáradékok kibocsátására nyert a kormány felhatalmazást, más uton gondoskodunk.

Az átmeneti kiadások 2,161,000 fttal növekedtek, a mi kizárólag annak tulajdonítható, hogy a honvédelmi tárcza fegyverbeszerzési költségei 4,353,000 fttal irányoztatnak elő a jövő évre. A rendes kezelés keretében 17,387,000 fttal a bevételi többlet Ebből 12,500,000 frt az italmérési jövedékből fog befolyjni a fogyasztási adók bevétele 2,919,000 fttal többre irányoztatik elő, mint a lefolyt évben. A bányajövedelem 224,000 fttal emelkedik. Az államvasutak bevétele 594,000 fttal emelkednek. A postából 106 ezer fttal több lesz a bevétel.

Realis költségvetést akar előterjeszteni és megcselelni előző évek szomorú tapasztalatait. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Figyelembe véve az átmeneti kiadásokat, beruházásokat és a közoktatási kiadásokat, a költségvetés 355,663,000 frt kiadással szemben 355,259,000 frt bevételt tüntet föl, vagyis az egész hiány 404,000 frt. (Hosszantartó helyeslés a jobboldalon.)

Bizonyítani iparkodik, hogy az a pénzügyi program, melyet Tisza mint pénzügyminiszter készített, megvalósult. Szól az egyenes adók reformjáról és kijelenti, hogy az egyenes adók leszállításáról szó sem lehet.

Ha a haladás útján megmaradni akarunk, a közterheket főn kell tartani mai nagyságukban. Magyarországi pénzügyeit csak úgy lehet rendezni, ha egész gazdasági életünkre kiható akció indítatik. Fejlesztetni kell a földmívelést, ipart és kereskedelmet.

A kulturális téren azonban még mindig nem tehetjük meg a szükséges kiadásokat. Jelentékeny kiadásokat fognak okozni a közoktatási és igazságügyi reformok, de reméljük, hogy a kiadások később bőven megtérülnek. Végül megemlékezik a valuta-rendezés kérdéséről.

Kijelenti, hogy a valuta-rendezést, bármily nagy áldozatokba is kerül, véghez kell vinni, mert e nélkül Magyarország pénzügyi és gazdasági jövője biztosítva nincs.

Figyelemzteti a képviselőházat, hogy mindenkor a legnagyobb takarékosságot tartva szem előtt és azon biztos remény hangvételével végzi másfélórásig tartó beszédét, hogy nemcsak pénzügyeink fognak rendbe hozni, hanem a nemzet haladására szükséges anyagi erő is mindenkor a kormány rendelkezésére fog állani.

A sajtó az expozeról.

A lapok kivétel nélkül Wekerle Sándornak a képviselőház keddi ülésén elmondott pénzügyi expozejával a - z általa betérjesztett költségvetési javaslattal foglalkoznak, s általában konstátálják, hogy a kormány pénzügyi politikája e javaslat számadatai által egy fordulóponthoz jutott.

Az »Egyetértés« többek között így nyilatkozik:

»Ugy a költségvetés maga, mint az azt kísérő expoze forduló pontot jelentenek Magyarországi pénzügyi történelmében. A költségvetés 1868 óta az egyetlen, mely tanusítgat tesz az államháztartásnak helyreállított egyensúlyról. Nem záródik ugyan teljesen hiány nélkül, mert van egy kis deficit 404,000 forinttal. Sőt ha az állami jóságok elapásából az átmeneti bevételek közt előirányzott 5 millió forintot figyelembe vesszük, a hiány 5,404,000 frtra tehető.

De nem a hiány csekélyebb mérete a budget legfőbb hibája s legbecesebb vinyánya. Abból, ha egy budget hiány nélkül van lezárva, még az sem következik, hogy jó, még kevésbé pedig az, hogy jó pénzügyi politikának a kifejtése. Nagyobb súlyt, mint a kedvező képet mutató költségvetésre, helyezked a pénzügyminiszter kifejezett pénzügyi politikájára. Végre viszhangot halljuk a kormány padjairól azokat a pénzügyi politikai elveket, melyeket az ellenzék közel másfél évtized óta szüntelenül hangoztatott.

A »Pesti napló« ezt mondja:

»Az egész költségvetés általában széles határon mozog, mert újabb források rendelkezésre már nem állanak és jogos kételek támaszthatók az iránt, hogy az egyensúly állandóan fenttartható lesz. Különben mi is csak nagy áldozatkészséggel tartottuk az egyensúlyt létrehozhatónak, de erre csak azoknak lehet a nemzet ereje szempontjából hivatkozni, kik a bajt nem magok csinálták, hanem akiknek az nyakába szakadt. Nem szabad különben felednünk, hogy mily áron értik el ez eredményt. És az egész költségvetés a gyakorlatlót várja igazolását.«

A »Budapesti Hirlap« így ír:

»A föltétel benne az, hogy a pénzügyek elért rendje, az államháztartásnak immár kellő egyensúlyba jutott keretei között a nemzeti kulturát és haladást, nemzeti viszonyaink berendezését kell biztosítani.« E nagy cél-

nek eddig az államháztartás zavarai szolgáltak akadályul. S most Wekerle hirdeti először a magyar miniszteri székekről, a mit az ellenzék velünk együtt sürget évek óta, hogy az egyensúly maradására érdekében egyoldalú finanszírozás helyett a nemzeti produktív munka emelésére kell törekednünk, nagyobb szabású közgazdasági mozgalom inaugurálásával s a tipikus nemzeti műveltség eszközeit kell gyarapítanunk a kulturpolitika elhanyagolt mezején.

A »Budapesti Ujság« így szól róla:

»Tagadni nem lehet, de hiszen nem is akarja senki, hogy Wekerle ma egy olyan költségvetést terjesszen a képviselőház elé, melyből napnál világosabban kitűnik, hogy ha az előirányzott jövedelmek befolyának és ha ötmillió államgarantit eladunk, akkor a jövő esztendőben csak négyszázezer forint lesz a hiány.

Elértük pedig ezt az eredményt Isten és Rothschild ur segédelmével oly módon, hogy másfél milliót a 7 és fél millió forintot, amit eddig az adósságaink törlesztésére fordítottunk, a jövő esztendőben megtakarítjuk, mert a Wekerle finanszírozási tervének, hogy ezáltal nem törlesztünk, csak kamatot fizetünk egész a világ végéig, természetesen sokkal nagyobb összeg után, mint a mennyivel tényleg tartozunk.

Külföldről.

A béke bizonyos.

Crispi olasz miniszterelnök hétfőn Zandellivel a demokráta egyetben tett látogatást. Crispi ez alkalommal visszatért tegnapi beszédre és következőleg nyilatkozott: Szerencsés vagyok, hogy kijelenthetem, hogy a béke biztosított van. Olaszországnak szüksége van a békére és senki ellensége háborút viselni. Olaszországnak nem kell félnie háborútól, de ne provokálja azt.

Francozia kormányválság.

Körülbelül egy hónap múlva várható a kabinet teljes átalakulása, mert Carnot elnök ehhez nem késkedhet addig, míg a kamara véleményét nem tudja. Egyébiránt azt hiszik, hogy Spuller, Freycinet, Krantz és Rouvier megmaradnak az új kabinetben is.

Giers utódja.

Pétvárváról érkezett hírek szerint Woronzov-Daskov gróf, a ki itt különös kitüntetésekben részesült, Giers utódjává van kinevezve a külügyminiszternek. Még ugyan nem bizonyos Giers visszalépésének ideje, de a miniszter nemskora 60 éves szolgálati jubileumát ünnepli, és azt hiszik, hogy azonnal aligha marad meg hivatalában.

Oroszország fegyverkezik.

Az orosz hadügyminiszter rendeletet tett közzé, melynek értelmében a császárnak 1888. évi június 18-án kelt parancsa alapján két Mortier-féle tüzérségi felállítás egyenként négy üteggel elrendeltetik.

Angolországból.

Az angol parlament londoni lapok híre szerint február 6-án fog megnyitni. Gladstone táborában most óriási az öröm, mert a múlt héten három kertlethez, hol lemondás vagy halálosít következtében új választás vált szükségessé, az ő jelöltje választatot meg.

Pénzügyi tervek.

Wekerle pénzügyminiszter mai beszédében a tárczájának némely fontos részleteiről nem tett beható előterjesztést. A minisz-

ter nem utalt számszerűleg ama tényre, hogy néhány bizonyos elvárható rendkívüli bevétel (mint pl. a főváros által a kiállításai épületekért a jövő év folyamán fizetendő 100,000 forint) nem állított be a költségvetésbe.

A miniszter nem nyilatkozott a szeszadó tárgyában keltatásba vett némely intézkedéseiről sem, miután az ezekre vonatkozó tárgyalások az osztrák kormányval még folynak s éppen ezért csak 29 millió forint állított be ezen czímnél mint bevételt, miután ezen összeg megfelel az ideai tényleges eredményének.

A konverzió művelet végeredményéről sem terjesztett a miniszter részletesebb közlést a ház elé, mert — hírszerint — ugyanis rövid idő múlva külön jelentésben számot fog adni a konverzió eredményéről. Anyit már most is felemlíthetünk, hogy a konverzió a tőkétörlesztési annuitások tetemes leállításával, emellett körülbelül egyharmad százalékos kamat-megtakarítást eredményez.

A folyamatosan lévő regálé-megváltási művelet részleteiről a miniszter nem nyilatkozott, miután a tárgyalások az egyes regálébirtokosokkal részben még folynak, annyi azonban tény, hogy legfeljebb névlegesen érlelben 220 millió forintnyi kötvényekre lesz szükség az összes regálé megváltására, és ezek az összegből 13 millió forint a püspökségekre és káptalanokra, 31 millió forint hitbizományokra, 74 millió forint magántulajdonosokra, 14 millió forint az állami kincstárra s a többi, tehát 88 millió forint a városokra s községekre esik.

A ma 9,900,000 forint, mely mint a regálé-kötvények kamata be van állítva, szigorúan véve csak fele részben terheli a jövő évi budgetet, miután az első felvétel szelvény csak július elsején s a második szelvény 1891 január elsején esedékes.

A pénzügyminiszter mégis az egész összeget állította be, a mely kamatösszeg a regálébirtokosoknak akkor is kifizetendő, ha a kötvények nem érlelbe kerülnek. A miniszternek azonban, biztos keltatása van arra, hogy az összes regálékötvényeket a jövő év folyamán kedvező feltételek alatt értékesítheti úgy, hogy az állam regálébirtoka után járó 14 millió forint a pénzügyminiszter, mint egy külön pénztári tartalékot fogja visszatartani.

A pénzügyminiszter beszédében felemlítette, hogy a konverzió keresztülvitele után is még mindig 7 millió forintot fordítunk évenként kölcsöntörlesztésekre.

Panszláv világ Magyarországon.

Az ágostai evangélikusok egyetemes egyházi közgyűlése, — tagnap vette kezdetét Bpestén. A gyűlésen egymást váltották fel a zsidó és a görögök jelenléte.

A tárgyalás egész folyamán a magyar egyházról szó, mint a panszlávizmusról és a nemzetiségi kérdésekről, úgy hogy nem egy részben valóságos botrányra adott ki magát a vitatkozás. Mudrony Pál és Dula Máté e két notórius panszláv idezők az ingerteliséget. Az elnök alig tudta fenntartani a rendet.

A gyűlés hangulatának jellemzésére adjuk a tárgyalás következtében érdekes részletet.

A Dunáninneni kerület egy indítványa adott botrányra alkalmat. Az egyházkerület kimondta, hogy a panszlávizmus nem kanonikus véttség s politikai bűntény miatt csak akkor tiltható el valaki, ha a világi hatóság már elítélte. A kerület kívánja, hogy a konvent egy év alatt ily értelembe intsekedjék.

Péchy Tamás kijelenti, hogy nyugalmát,

melyet soha sem vezet el, e kérdésben nem képes megőrizni. Meg van győződve, hogy a kerület, mint a múltban, úgy a jövőben is hazafiságot jelelt fogja adni az az irány, mely egy idő óta némelyek felülkerekedése folytán bennet értejt a protestantizmusra áruztat, el fog mulni. (Kilátások: Adja isten.) Örömmel hallotta, hogy egy ur, kit Dula Máténak mondanak, jó hazafinak nevezi magát. Határozatilag kimondta kívánja, hogy a konvent a kerület kivánságát, melyet annak többsége elfogadott, mint hazafiság és nemzetellenesség visszautasít.

Czékus István hasonló tartalmú felmondása után Mudrony Pál beszélt, kívánva, hogy minden összekoczkodás kikerültesse és óhajtja, hogy a konvent a hitvallás elvére álljon. Az a baj, hogy már elterjedt az elvtől. (Tiltakozó felkiáltások.) Ne avatkozzék politikába. Eltiltja ezt a hitvallás. A magyar állam sokkal jobb labon áll, semhogy külön támogatásra szorulna. Ha megszűnik a politikai vita, akkor lesz a konvent igazán lutheránus konvent, most nem az. A panszlávizmus szerinte nem egyházi kérdés. — Na legyen köztünk se magyar, se tót, se más nemzetiségű csak evangélikus. A magyarnem tartózik a valláshoz. Beszédét így végzi: »Legyünk lutheránusok.«

Prónay elnök kijelenti, hogy a gyűlés, mint czíme is mutatja, nem csak lutheránus gyűlés, hanem a magyarban evangélikusok gyűlése. Vallásunk, úgy mond, internacionális, de mi a magyar állam és törvény alapján birjuk autonómiánkat. E jog kötelességeket ró ránk. (Élénk helyeslés.)

Kubinyi főszolgabírónak a panszlávokra mondott élesen elítélő szavai után Andorka János, utalva arra, hogy a protestánsok szívódsái csak az ultramontanizmusnak használnak, a vita berekesztését kívánja. A panszlávista oly ember, ki nemcsak a magyarral hanem a becsülettel tóttal is ellenkezőben van, mert amaz állam fel gravitál, mely a balti tartományokban az evangélikus hitkonokokat üldözi.

Farbaky József elmélkedik a panszlávizmusról, az oroszok önkényéről s kimondja, hogy a panszlávizmus pálcázott tör nemcsak a tót nemzetiség, hanem az evangélikus felett is. Azzal végzi, hogy a gyűlés ne nélkül elhallgatja a kerület botrányos indítványát, ő banni fogja, hogy évtizedek óta hirdeti az ur igjét.

Csobreda Pál óriási zaj közt tótul kezd beszélni.

Prónay elnök: Ha ők nem követik a toleranciát, kövessük mi, hallgassuk meg!

Csobreda erre mégis csak magyarul kezd beszédét, de egyre akadokzik, mire Dula Máté tót nyelvi közbekiáltásokkal kiségti.

Csobreda csudálkozik, hogy a gyűlés fél néhány embertől. Ha a mi egyházunk és édes hazánk, úgy mond tótosor, csak a panszlávok alapították, hűgő pár ember föltárhathat, akkor magyar hazánk rossz labon állna. Vegyük tudomásul a kerület határozatát. Ne féljünk! (Kilátások: Ki fél?) Ezután Majerszky Béla emelt szót.

Majd Coch lelkes engedelmet kért magyar nyelven, hogy tótul beszélhessen. (Nagy zaj.) Tolmácsot kér. Az elnök kijelenti, hogy beszélhet a szónok tótul, de tolmácsot nem kap, mert erre szabály nincs. Coch folytonos zajongás közt tótul beszélt, majd Dula beszélt. Erre a gyűlés elfogadta Péchy indítványát.

A kalocsai érsek jubileuma.

Haynald Lajos kalocsai bíboros-érsek 50 éves papi jubileuma kedden folyt le nagy díszlettel az érseki színhelyen. A város

szeretetének külső jelei kedden még impozánsabbak voltak, mint az eddigiek. Az ünnepélyességek sorozatát érdekesen zárta be a mi asszonyunkról nevezett szeg. iskolánékné művészi előadása, melynek folyamán egy pár kisebb színművet meg érdekes életképeket mutattak be. Volt eszenkülv ének és zene is.

Kedden reggel 9 órakor Lichtensteiger Ferenc fősz. püspök főnyes segédlet mellett ünnepélyes díszmisét tartott. E díszmisén a mintegy ezerre tehető tanuló ifjúság, az ipartársulatok, a legényegylet s a tűzoltók voltak jelen zászlók alatt vonultak a templomba.

A testületet közül megjelentek: a városi előjáróság, élükön a főjegyzővel, a kir. törvényesség, kir. ügyesség, kir. járásbíró, kir. adóhivatal, főszolgabíró, érseki és káptalani tisztek, továbbá nagyszámú polgárgár és elegáns kölgközönség. Ennyi látogatója az érseki főgyházunk még nem volt.

A templom szentélye délzaki és egyébir virágzó növényekkel gazdagon volt díszítve. A misét mondó püspök főnyes segédletével együtt azokat a remek egyházi öltönyöket viselte, melyeket az alkalommal a kalocsai főkapitán ajándékozott a jubileum emlékére és ugyanezt a pástortobot, melyet Bácsmegeye közönsége több ezer forintért szerzett meg szeretett főpapijának.

A mise után megkezdé a püspök a Te deum-ot, melyet a zenekar kitűnően adott elő, majd hangos imádkozás következett s végre a szentség felmutatása fejezte be az isteni tiszteletet.

Ezután a nagyobb szemináriumban a papnövendékek Szent-Ágoston egylete tartott művészi előadást. Tizenegy órakor a városi előjáróság az érseki kastélyban Majorossy János főszolnoki püspök kezébe tett le arany díszkötésű ivnagyságu könyvet, melyben a város több ezeriny lakójának hódoló aláírása foglaltatik. Az érseket át adott hódoló felirat a dr. Brandtner György városi főjegyző tollából származik.

Az érdekes jubileum érsek az ünnepélyben részt nem véve, visszavonult kastélyába egyedül rendkívüli jótettei által adva magáról hírt.

A papnövendékben kitűnően sikerült szavallati és zenei előadás volt.

XIII. Leo pápa kitűnő leveleiben üdvözlő a nagyérdemű főpapot és apostoli áldását küldé számára.

A király megleghangos üdvözlő levelet intézett Haynald Lajos bíboros-érsekhez 50 éves jubileuma alkalmából, melyben az ünnepelt főpapot az egyház és a haza díszének nevezi, a ki jótékonyasága és bőkezűsége által már is emlékoszlopot emelt magának ezerek szívében.

Megénekelt fillokerék.

Vagyis, még a földön, olyan, a miről nem sejtjük a lant, dudát. A költő eszen kérdéseire felelt meg egy ósag poéta, aki ezen pusztító rovar ellen versekben kesereg. Az érseknyar veréből, kuriózumképen közöljük a következő sorokat:

Te ronda semmiség, melyet meg sem félünk (?)
Jó anyánk, a földből törzse ránk, ellentünk?
Te szálábba állat, (?) kit átok emleget,
Tökünkben fogad rág gyilkoló sebet.
Te — a rovarvilág hitvány spredeke,
Miattad szőlőkben nem is lehet béke;
Vesztél volna ott, hol sápany anyád nemzett,
Nem busogona akkor szegény magyar nemzet.
Mily édes öröm volt nem régen a szemnek,
Miköz bérceket, halmok szép szőlőjén pihent meg.
Csipkés szőlőhegyek szép szőlő koszoruján,
Ott szines levéllel könnyítve a búján.
Eleven zöld volt mindig, miként a reménység,
Vigan mosolygott rá a mennyi kék ég.

Az „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1889. Október 17.

Egy asszony küzdelme.

„Dóra“ szerzőjétől.

Az »Ellenzék« számára fordította: Amica.

XLII.

(Folytatás.)

(64.)

— Engedjék meg, hogy Cameron kisasszonnyal beszéljek, mondá Margarita.

— Nem tehetjük, válaszolt Beale ur. Nem fogja őtet látni. Elég megcsalva már is, nem engedem, hogy ismét azt tegye. Magamra veszem azt a felelősséget, hogy a Cameron kisasszonnyal való érintkezést megtagadjam. És rablást kísérlet miatt a bíróság kezebe fogom adni. Gramené, ezekhez a tárgyakhoz nem szabad nyulnunk; holnap reggel első dolgunk lesz egy detektivet hívni, hadd lásson mindent a saját szemével.

Margarita nem igyekezett őket visszatartoztatni midőn kimentek a szobából. Nem kérte részvétüket és könyöröléseiket midőn távoztak. Arczsal esett a padozatra s mozdulatlanul fektűt ott.

— Elájult? kérdé Beale ur a gazdasszonytól.

— Nem akarva nagyon szigorúnak lenni iránta, mondá az, miután urnóm jószágával vissza élt, azt mondhatnám, hogy nem törődöm vele akár ájult el akár nem.

— De emberségeseknek kell lennünk iránta, jegyzé meg Beale ur.

S visszamenve a szobába azt kérdezte Margaritától.

— Remélem, hogy nem beteg?

— Bár meghalnék, volt a válasz, oh bár meghalnék!

— Beale ur, kérem jöjjön ki, mondá a gazdasszony; ez az asszony mindenféle szepet elűd játszani,

És eltávoztak kétségbeesésére hagyva Margaritát.

Az éj hátra levő óráit ott fekvőre töltötte, saját lelkében mindegyre átélve és átküzdve a harcot. Mit csináljon, bevallja e kiltét? Megmondjon e Cameron kisasszonynak mindent, vagy megengedje, hogy belátásuk szerint büntessék.

— Ugy sem hinnék el szavaimat — gondolá. — Történjék velem bármi, még a kis ujjamat sem emelem fel, hogy magamat megmentsem.

Mind az a féltékenység és keserűség a mi szívében szunyadt, — új életre ébredt fel benne, s haraggal és mogorva daczozal párosult.

— Mondják azt a mit akarnak, tegyék velem a mit tetszik, de én egy szót sem szólok.

Ez idő alatt az ügyvéd és Gramené megbeszéltek, hogy a fennforgó körülmények között mit lesz legjobb tenni.

— Kérem ne menjen a kisasszonnyom közelébe — mondá a gazdasszony; — ő fiatal és könnyen rá lehet szedni. Ő bizonyosan azt kíváná, hogy ezt az asszonyt szabadon bocsássuk; és ez nem volna igazságos. Ő eleresztés és nem szőlana, neki semmit. Pedig meg kell őtet büntetni. Kérem fogadjon el tanácsomat, korán reggel küldjön el Gregsourt s adja át neki.

— Ó oly fiatal, — jegyzé meg Beale ur habozva — és oly szép.

— Ah, — viszony a gazdasszony — ilyenek a férfiak, ha rút arca volna megbűntetnék; de mert szép, szabadon eresztik. Ilyen a férfiak igazságszolgáltatása.

— Nincs igazza — mondá Beale ur — én nem tartok azzal, hogy ő kímélettel érdemel. Én nem szándékozom kímélettel viselkedni iránta. Az ilyen bűnt büntetlenül hagyni téves irgalom. De, mint az előbb mondtam, sajnálom szegényt; — ő oly fiatal és oly szép.

— Urnóm is az, a kit megakart rabol-

ni, — jegyzé meg Gramené; — és én az urnómet szeretem jobban. Kevés könyörölést éreznék az iránt, a ki őtet megakart rabol.

A gazdasszony tanácsa el lett fogadva; a könyvtár ajtaját bezárták, s a hideg szeptemberi nap kora hajnalán Beale ur Lutdala küldött egy detektiv után.

XLIII.

Még nem viradt meg egészen midőn Beale ur a könyvtár ajtaját kinyitotta s a detektivet a szobába vezette. A detektiv egy szigoru arczu férfi volt, ki megkéményedett szívú és közönyös lett, mert évek hosszú során keresztül az életnek csak a rosszabb oldalát látta; de még ő is ki mindenféle bűnhöz és szerencsétlenséghez hozzá volt szokva, némi részvételt nézett e szép asszony ösmerkedő alakjára.

— Csak komédiázik — mondá a gazdasszony; Beale ur ne engedje magát feldlítani.

De Boyns János a detektiv nem tartotta »komédiázásnak«, ő már sokat látott, sokat tapasztalt, de olyan kétségbeesést a milyent az előtte levő arcz kifejezett — soha sem látott. Margarita egyszer sem nézett rá sőt oda sem látszott figyelni midőn elmondta, hogy miképen kapták rajta a tetten, és hamis trügyek alatt, hogy jutott be a házhoz a Cameron kisasszony kulcsait miképen tulajdonította el s miképen fedezték fel a szerény mellett az ékszerekkel és pénzekkel maga körül.

— Félek, hogy mindezek a dolgok rossz szinben tüntetik fel a vádlott helyzetét — mondá sajnálkozva Boyns ur. — Találtak valamit nála?

— Nem épen nála; de körülte a padozaton értékes tárgyak vannak.

— De az mellette szól, hogy nem találtak semmit a birtokába — jegyzé meg a detektiv.

Ekkor Beale ur lépett elő.

— Ezt az asszonyt — mondá — akaszebe adom — mert törvénytelen uton módon tulajdonította el a Cameron kisasszony kulcsait és mert lopni akart. Layston urhoz én is el fogok menni — folytatá. S megrendelem, hogy zárt kocsiában menjünk; szükségtegen nagyobb lármát tenni a dologból — mint a mennyivel kénytelenek vagyunk.

Ekkor a kétségbeesett vádlotthoz fordult.

— Avenel kisasszony — mondá — nagyon sajnálom, hogy ez történt. — Reményem, hogy ez jó lesz kegyednek. Pályáján meg kell állapodni. Sajnálom, hogy a jó ut helyett a rosszra választotta. — A bíró elibe kell állania és számot adni arról a mit tett.

— Ez nem egy tolvaj arca — jegyzé meg a detektiv önkénytelenül, a mint a fehér, kétségbeesett halott szerd vonásokat látta.

Ő hozzá volt szokva az ilyenféle jelenetekhez, de gyakorlott szemei nem fedeztek fel bűn jelt a Margarita arczán.

— Majd meglátjuk — mondá az ügyvéd, s gazdasszonyhoz fordulva azt tervé hozá — Gramené maga? fontos tanu. — Magának velünk kell jönni.

Ekkor történt először, hogy a fehér ajkak megmozdultak.

— Megengedik, hogy Cameron kisasszonnyal beszéljek? kérdé Margarita alig hallható hangon.

A legnagyobb szükség e nehéz órájában elmondta volna titkát vetélytársának. Rettenetös félelmében bevallotta volna Adél előtt, hogy ő Lord Rylestonnak a felesége, elmondta volna, hogy a végredelet másolatának az elolvadása volt a cél, amiről a szerényt felnyitotta. — Mint utolsó és egyedüli segédforrást a bírón ellen megmondta volna az igazságot; de titkát nem akarta ezen emberek előtt elárulni — ilyen embe-

Áranyfürtök lógtak zöld levelek alatt. Felettük a nap is gyönyörködve haladt. Szerelmes sugárak végig csökolgatta. Az édesességet csókjaival megadta. Most halmon, bőrozen is szomoru a határ. Nem sereg vig éneket raj? a rigó, madár; Nem látnak a szemek kellemes zöldet, Beteg színtelenség fekszi meg a földet. Vagy a hol színe van, az mindenttt sár, A halál neve van tökénekre vága. Oh jó Noé apánk, nézd csak öröklőbe Milyen pogány s hitvány gyilkos féreg jött be! A kaczer Dinka, meg a búzke Kadarka, Mint csecsemő, — a kit nem szoptat a dajka, Olyanok. — Sinlőnek, a szemük kisírva. Sasmérmes Sárfehér szép fejt lehatva, Régi dicsőségét kínosan sohajtja. Tudja, hogy megasott a ó temetője, Bánatos mint a kit elhagy szeretője. A korai Bajor, gyöngéd Hárslével, Alhat már a gasda bátran azok felül. Halál férge pusztít a gyökerük alján, Balaton, Ermellék, no meg a Hegyalján, Oportó, Rakszóló, Mézes Juhfark, Bakar, Sárgult levelével, fekete gyászt takar. Szóval a szőlőknek innen-onnan vége, Megérzi azt a kseb, megérzi a gége. Betelik az, a mi meg van rólunk írva, Hogy a magyar ember vigad majdan sírva. Ugy sem lesz már okunk ezután örülni; Hát a szőlőhegyt mind el kell törölni. Ez fáj a magyarnak, ezért hül a vére, Hogy rá kell szokni a silány árpalére. Hogy a saját természet el kell már siratni, Nem lehet jövőre abból szopogatni. Ezért sohajtozunk szívünk fájdalomában; Mit iszunk akkor, ha nem lesz a hordóban!

Reméljük és elvárjuk a fillokerá utól és asszonyagóktól, hogy ezeket a rigókat szívtükre véve eltakarodnak illó szegyekezéssel Amerikába.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, október 17.

— Haynald Lajos, kalocsai érsek jubileuma alkalmából az erdélyi r. kath. egyházmege minden nagyobb városban ünnepélyes istentisztelet tartatott. Így Gyulafehérvárt az ottani székesegyházban maga Lőshárd Ferecz püspök mondta a misét nagy segédlettel: Brassóban Müller Ede, Nagybányán Ninger Ignác, Tordán Gergely Ignác, Székelyudvarhelyt Fung Cseke Lajos, Szamosújvárt Bárány Lukács, Déesen Koma Döme pontifikáltak az ünnepélyes istentiszteletben. Az erdélyi r. kath. egyházmege egykori népszerd főpásztorának mintegy ezerálírást s üdvözlő iratot tartalmazó díszalbumot küldött.

— Képkilállítás. Az országos köznevelési társulat által Kolozsvárt rendezendő képkilálási tárgyában ma d. n. a városi közgyűlési termében értekezlet tartott össze Concha Győző egyetemi tanár elnöke alatt. Az értekezlet célja megbeszélni azon intézkedéseket és teendőket melyek képkilállítás sikerét minden tekintetben biztosítják.

— Bokros Aristidét Bokros Elek fiát ma délután nagy részvét mellett temették el. A végtesztességtelen meglelték az ügyvédi, bírói, tanári karok, a városi törvényhatósági bizottság tagjai, s Kolozsvár előkelő társadalmából igen sokan. Az ev. népfőiskola ifjúsága gyászlobogó alatt testileg vett részt a temetésen, s az iskola 7-ik osztályának növendékei pompás koszorút is helyeztek korán elhunyt pályatársuk ravatálára. A te-

reknek a zemei előtt nem akart férté szegényt hozni.

Bár meg volt aláza felettük érte magát ezeken. — Nem fog töltik kímélet sem könyörölést esedekelni. — Tegye vele a mit akarnak. A mi pedig a gazdasszonyt illeti, ki a család becsületét oly mélyen látszik a szívén hordani, mit mondama majd ha megtudná, hogy Lord Rylestonnak a felesége volt az, a kit áldozott és tolvajszággal vádolt? — Mit mondama Beale ur az ügyvéd ha megtudná, hogy Lady Rylestont látta a törvény kezébe.

— Meg fognak lakolni tettükért — gondola magában. — S ha a halálól kellett volna megváltani magát, akkor sem árulna volna el előtök titkát.

És amint ott állott fájdalomnak a halálma ismét átespott rajta, — eszébe jutott a végredelet, és az a titok mely keserű volt a halálánl eszébe jutott, hogy Allen iránta való szerelemből nem tönkre, s hogy a férje érdekében százezerszerre jobb volna ha meghalna.

A detektivre nézett.

— Mit csinálnak velem? — kérdé. — Kiküldenek az országból a gyarmatokba?

— Nem — nem áll épen olyan rosszul az ügye — válaszolt a detektiv csudálkozva, hogy vádolt a bűnét félig beismeri.

— Bár azt tennék — morgogá Margarita magában.

És azt gondolta magában hogy a halál után a száműzés volna legjobb reá nézve.

— Jobb lesz ha elindulunk — jegyzé meg Boyns János.

Ekkor Margarita ismét Beale ur felé fordult, s a nagy sötét szemek annyira tele voltak reabeszéléssel és esedékl kérelemmel, hogy az ügyvéd hirtelen más irányba nézett.

— Megengedi hogy Cameron kisasszonnyal beszéljek? kérdé Margarita.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Segéd-szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:
MAGYAR MIKLÓS.

Hirdetések.

Sz. 465—1889. b. végr.

777. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alólikt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közírté teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíró 1568—1889. számú végzése által a brassói Bányá- és Kohó-résztársaság javára abrudbányai Rátzkövi Lajos ellen 742 frt 58 kr. tőke, ennek 1889. évi március hó 19. napjától számított 6 $\frac{1}{2}$ kamatai és eddig összesen 42 frt 50 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 859. 257. foglalt és 520 forint 50 kr-ra becsült, a foglalási jegyzőkönyv 1-ső tételszámától egész a 20-ik tétel: amíg több fajta öntött és kovacsolt vas-áru, valamint öntött- és pléh-fűtőkől álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbírói idézett számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperes bethelyiségében leendő eszközölésére 1889. évi október hó 30. és következő napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. czikk 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. — Végül felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólikt kiküldötnének vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Abudbányán, 1889. évi október hó 15. napján.

SZABÓ LAJOS,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 1108—1889.

772. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Lang Wilhelmina szül. Konnerth beszerzői lakos végrehajtónak Somfeleán György hagyatékát, illetve telekkönyvileg bejegyzett jogutódai n. idai lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében, a kérelem következtében a végrehajtási árverés 35 frt 64 kr. hátralék tőke követelés és ennek 1888. évi február hó 1. napjától járó 6 $\frac{1}{2}$ kamatai, valamint jelenlegi 7 frt 15 kr. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a kolozsvári kir. törvényszék (a tekei kir. járásbíró) területén levő Nagy-Lda község 232. sz. tjkvben A I. 2, 3—5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 16—21, 23, 24, 27. rez. alatt foglalt ingatlanokra, ugymint:

Rsz.	Helyr. sz.	Becsért. frt kr.	Rsz.	Helyr. sz.	Becsért. frt kr.	Rsz.	Helyr. sz.	Becs. frt/kr
2	574	61	10	1308	50			
3	724	8	12	1350	21	20	1828/27	8
5	870	27	13	1445	20	21	1831	51
6	918	39	16	1631	44	23	2088	96
	919	32	17	1712	77	24	2264	31
7	1116	110	18	1737	25	27	2626	12
9	1288	43	19	1815/20	7			

mint ezenel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, azon kijelentéssel, hogy a befolyandó vételárból csak I kettő rész szolgálnd kielégítési alapul.

Az árverés megtartására határidőül 1889. évi október hó 12-ik napjának délelőtti 9 órája a kelti telekkönyvi hivatalba ízetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 $\frac{1}{2}$ -át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy-miniszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró telekkönyvi hatósága,
Tekén, 1889. évi május hó 8-án.

G A A L,
kir. aljbíró.

Sz. 1910—1889.

774. (1—1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A székely-egyleti első takarékpénztár-fiók végrehajtónak enlaki Török József és társai végrehajtást szenvedők elleni 950 frt tőke követelés és járuléki iránti ügyben I. az 1889. évi október hó 31. napján délelőtti 9 órakor Enlaka község házánál megtartandó nyilvános árverésen árverés hajtatik végre a sz. udvarh. lyi kir. törvényszék (a sz. kereszturni kir. járásbíró) területén levő, az enlaki 235. sz. tjkvben A + alatt

3. rez. 3271. hsz. színtő szédelő aldó	2 frt kikiáltási árban,
5. " 4048. " " ropa " "	7 " " "
6. " 4162. " " üstök alya " "	3 " " "
7. " 4494. " " kaszáló málás laposa " "	8 " " "

az enlaki 123. sz. tjkvben A + alatt:

5. rez. 787. hsz. legelő barosa aldó	2 frt kikiáltási árban,
6. " 751. " " " " " "	3 " " "
15. " 8051, 8051, 8061. hsz. kaszáló és legelő	36 " " "
22. " 4185. hsz. sántó üstök alja aldó	8 " " "
24. " 4315. " " legelő kozmaszege " "	4 " " "
27. " 4575. " " erdő málás laposa " "	5 " " "

az enlaki 210. sz. tjkvben A + alatt:

7. rez. 350. hsz. kaszáló a nyir aldóbe	14 frt kikiáltási árban,
10. " 928. " " szántó a sás oldal " "	2 " " "
12. " 1013. " " " " " " " "	3 " " "
14. " 1070/2. " " természetes hely " "	1 " " "
16. " 3385. " " szántó tömléc " "	4 " " "
21. " 4448/2. " " legelő üstök mege " "	2 " " "
22. " 4491. " " kaszáló málás nyaka " "	2 " " "
23. " 4675/2. " " sorka aldóbe " "	2 " " "
26. " 4933. " " legelő csoraköze " "	1 " " "

a 230. sz. tjkvben A + alatt:

1. rez. 37/3, 38. hsz. házas betelekre	211 frt kikiáltási árban,
3. " 444. " " kaszáló magyaros mege ald. és a " "	2 " " "
4. " 981. " " " " " " " "	16 " " "
5. " 1369/2. " " szántó szénás meze " "	5 " " "
8. " 2327/1. " " füves ut alja " "	1 " " "
9. " 3050. " " kaszáló bárány gyepeje " "	1 " " "
10. " 3168. " " szántó vastető mege " "	7 " " "
11. " 3258. " " szédelő " " " "	3 " " "
13. " 4462. " " kaszáló üstök mege " "	15 frtban
14. " 4871/1. " " köre aldó " "	

ezenel megállapított kikiáltási árban és hogy a megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók — végrehajtó kivételével — tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy-miniszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Sz. Kereszturnon, 1889. évi augusztus hó 6. napján.

J E R Z S Á K,
kir. aljbíró.

Sz. 521—1889.

bírói végreh.

776. (1—1)

Árverési hirdetmény.

A kir. járásbíró 2481—1889. sz. kiküldő végzése alapján közírté tétetik, hogy Moldovai Mihály felperes egerbegyi Simonfy Mózes és társai alperes elleni 189 forint 16 kr. tőke s járuléki iránt kielégítési végrehajtása tárgyában, alperes az 1889. évi július hó 30-án bíróság lefoglalt és 530 frtra becsült: 1. Simonfy Mózesről 1 tehén, 10 juh, 1 ökörszekér és egy süldő becsértéke 125 frt; 2. Tasnádi Józseftől 3 tehén és 1 ökörszekér, becsértéke 205 frt; 3. Simonfy Ödöntől 2 jármás-ökör, becsértéke 200 frtból álló ingóságaira az árverezés 1889. évi október hó 31-én délelőtti 10 órára Egerbegy község háza előtti térre kitzetett, miről felek lehető tulajdoni vagy elsőbbségi igénylők, valamint a kir. adófelügyelőség és venni szándékozók ezenel a törvényszerű intézkedés megtehetése s tudomás vétel végett értesitetnek.

A kir. járásbíró r. végrehajtójától.

Kelt Tordán, 1889. évi október hó 10. napján.

LUKÁCS SÁNDOR,

bírói végrehajtó.

MATUTSEK JÓZSEF

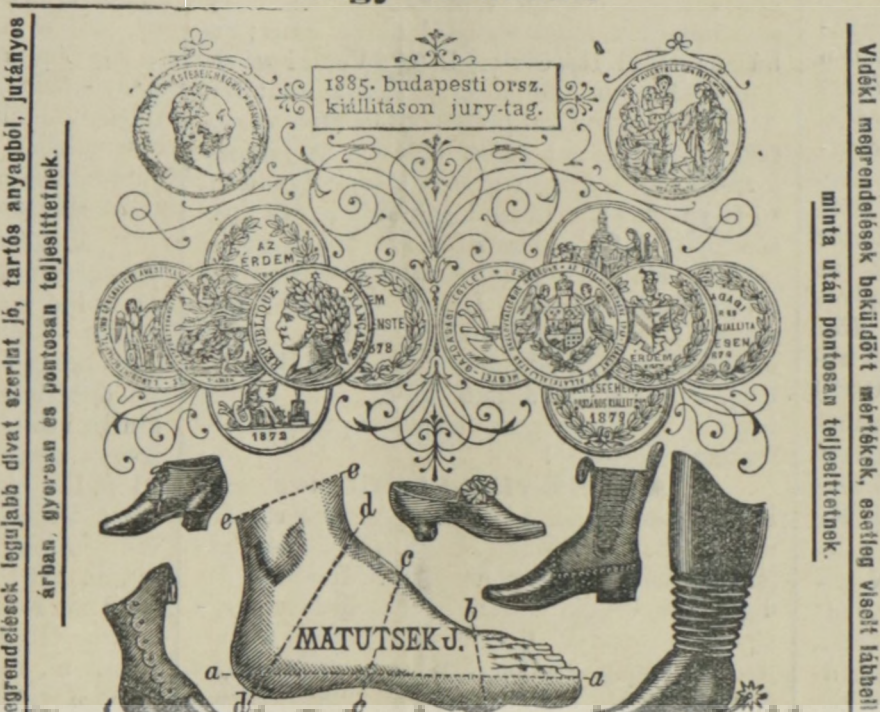
KOLOZSVÁRTT, FÖTÉR 17. SZÁM.

21 év óta fennálló cipész-üzlete.

Ajánlja minden idényre dúsan ellátott

férfi-, női- és gyermek-lábbeli nagy raktárát.

205. (32—1)

Vidéki megrendelések gyorsan és legpontosabban eszközöltnének. — Árjegyzékek és használati utasítások kívánatra bérmentve a legszívesebben küldetnek.

minta után pontosan teljesítenek.

árbán gyorsan és pontosan teljesítenek.

Vidéki megrendelések gyorsan és legpontosabban eszközöltnének. — Árjegyzékek és használati utasítások kívánatra bérmentve a legszívesebben küldetnek.

minta után pontosan teljesítenek.

árbán gyorsan és pontosan teljesítenek.

Vidéki megrendelések gyorsan és legpontosabban eszközöltnének. — Árjegyzékek és használati utasítások kívánatra bérmentve a legszívesebben küldetnek.

minta után pontosan teljesítenek.

árbán gyorsan és pontosan teljesítenek.

Vidéki megrendelések gyorsan és legpontosabban eszközöltnének. — Árjegyzékek és használati utasítások kívánatra bérmentve a legszívesebben küldetnek.

minta után pontosan teljesítenek.

árbán gyorsan és pontosan teljesítenek.

Vidéki megrendelések gyorsan és legpontosabban eszközöltnének. — Árjegyzékek és használati utasítások kívánatra bérmentve a legszívesebben küldetnek.

minta után pontosan teljesítenek.

árbán gyorsan és pontosan teljesítenek.

Vidéki megrendelések gyorsan és legpontosabban eszközöltnének. — Árjegyzékek és használati utasítások kívánatra bérmentve a legszívesebben küldetnek.

minta után pontosan teljesítenek.

árbán gyorsan és pontosan teljesítenek.

Vidéki megrendelések gyorsan és legpontosabban eszközöltnének. — Árjegyzékek és használati utasítások kívánatra bérmentve a legszívesebben küldetnek.

minta után pontosan teljesítenek.

árbán gyorsan és pontosan teljesítenek.

Vidéki megrendelések gyorsan és legpontosabban eszközöltnének. — Árjegyzékek és használati utasítások kívánatra bérmentve a legszívesebben küldetnek.

minta után pontosan teljesítenek.

árbán gyorsan és pontosan teljesítenek.

Vidéki megrendelések gyorsan és legpontosabban eszközöltnének. — Árjegyzékek és használati utasítások kívánatra bérmentve a legszívesebben küldetnek.

minta után pontosan teljesítenek.

árbán gyorsan és pontosan teljesítenek.

Vidéki megrendelések gyorsan és legpontosabban eszközöltnének. — Árjegyzékek és használati utasítások kívánatra bérmentve a legszívesebben küldetnek.

minta után pontosan teljesítenek.

árbán gyorsan és pontosan teljesítenek.

Vidéki megrendelések gyorsan és legpontosabban eszközöltnének. — Árjegyzékek és használati utasítások kívánatra bérmentve a legszívesebben küldetnek.

minta után pontosan teljesítenek.

Tüzifa eladás.

Legjobb minőségű

hántott fát

vason számra (10,000 kilogramm) 45 frton a kolozsvári vas-
uti állomásra az ár utánvétele ellenében szállit rendelésre

Gemeiner és Zukmann

deési kezelősége.

770 (2 2)

Zóna-verseny!

A BÉCSI és MARBURGI

cipőraktár

ÁRJEGYZÉKE:

1 pár	női posztó félcipő sarokkal	—35 kr.
1	gyermek bőr félcipő	—55
1	színes bőr-félcipő	—85
1	fűzős bőrcipő	1-10
1	szeges-talp czugós bőrcipő	1-60
1	leány szeges-talp czugós és fűzős	2-20
1	női zerge-bőr szeges-talp czugós cipő	3 —
1	simá Patent bőr czugós cipő	3-40
1	zerge czugós cipő	4—
1	Lak és posztó czugós cipő	4-80
1	fiu vlks borjubőr czugós cipő	2-60
1	fiu csizma lakszárral	2-70
1	férfi bőr-cipő szeges-talp czugós	2-80
1	bőr czugós cipő szeges-talp	3-30
1	bezettes cipő szeges-talp	3-40
1	lány-bőr sima czugós cipő	4—
1	bezettes czugós cipő	4-50
1	Karlsbadi czugós cipő	5-80

A jó minőségért kezeskedik már 16 év óta fenn-
álló üzletének jó hírneve.

A n. ö. közönség becses pártfogásába ajánlv

KOHN JAKAB,
Kolozsvártt, fötér, báró Jósika-ház alatt.

760. (3—6)

Eddig még felülmúlhatlan.

W. MAAGER

szabad. tisztított

HALMÁJOLAJA

Maager Vilmostól Bécsben.

A legelső orvosi tekintélyek által megvizsgált és köny-
nyű emészthetősége miatt még gyermekeknek is különösen
ajánlatos, mint a legtisztább, legjobb és elismert hatású
szer mell- és tüdő betegség ellen, gyöngeségeknél stb. stb. — Ára egy
palaczknak 1 frt. — Kapható gyári raktárban Bécsben, III. Bst.
Heumarkt 3. valamint

minden gyógytárban és fűszer-kereskedésben
valódi minőségben.

Kolozsvártt kapható: Wolff J., Székely Miklós, dr. Hintz Gy., Biró János, dr.
Ember B. gyógyszerész uraknál, továbbá Gergely Ferencz, Kónya Sándor és Missebach
J. B. keresk. uraknál.

775. (1—18)

Világhírű belga lámpa.

Lempereur és Bernárd szabadalma.

Egyedüli raktár Kolozsvártt

REMÉNYIK L. ÉS FIAI

vaskereskedésében.

Ezen lámpák világító ereje felülmúlhatatlan, sokkal olcsóbb a gázvilágításnál, kezelése
a legegyszerűbb, nagy előnye még a többi lámpák felett, hogy bármely petroleum használható, ki-
gyulás vagy szétrobbanás lehetetlen. — Egyetlen lámpája a világnak, mely

tíz órán át teljes világító erejét megtartja,

a függő lámpák alólól meggyújthatók és kiolthatók, a petroleum az oldalán lesz betöltve és egy
biztonsági szeleppel ellátva.

Asztali lámpák nagy választékban 7 frttól 35 frtig.

Függő lámpák műhelyek és raktárak részére 7 frttól 25 frtig.

Finom kivitelű függő (huzó) lámpák 12 frttól 50 frtig.

Vidéki megrendelések gyorsan és a legpontosabban eszközöltnének. — Árjegyzékek és használati utasítások kívánatra
bérmentve a legszívesebben küldetnek.